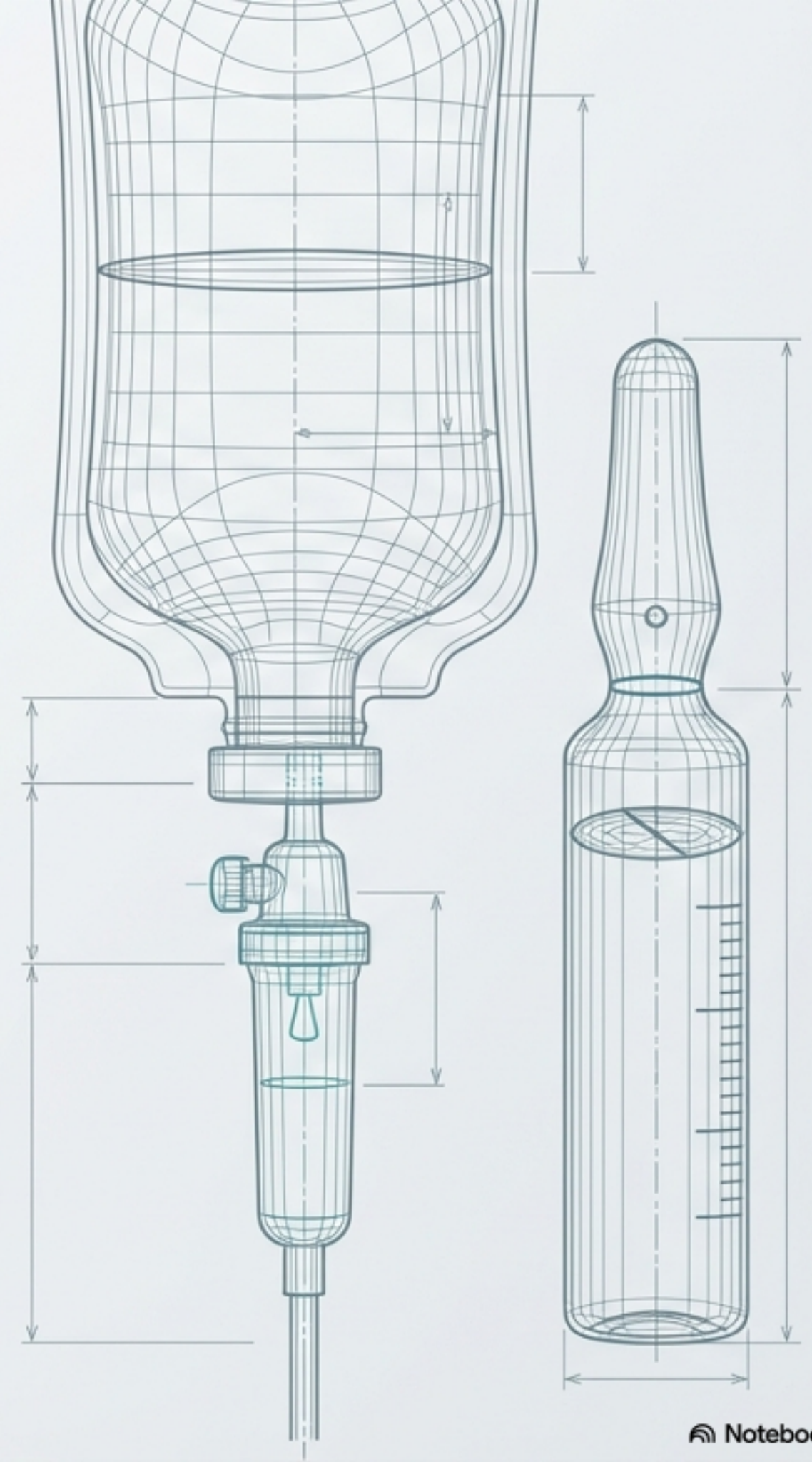

TRAMADOL V ZZS: Farmakológia a klinická prax

Komplexný vizuálny protokol
pre prednemocničnú urgentnú
starostlivosť.

Mechanizmus účinku, dávkovacie stratégie,
interakcie a Red Flags pre RZP a RLP.

100 mg / 2 ml

Štítok lieku

Účinná látka:

**Tramadoli
hydrochloridum**

Obchodné názvy:

**Tramal, Tramadol
Kalceks, Mabron**

Skupina:

**Analgetikum, iné opioidy
(ATC: N02AX02)**

Klinický profil

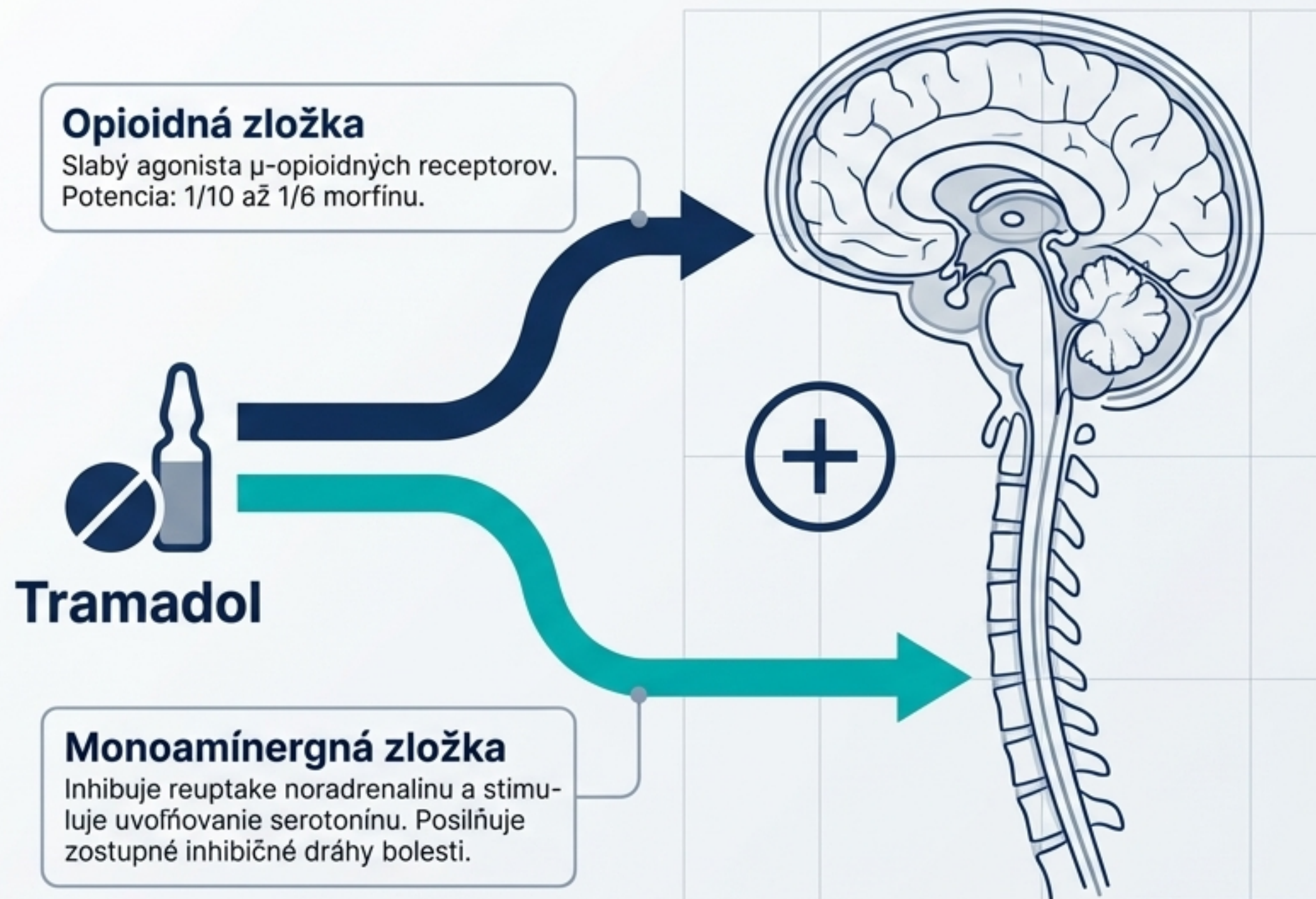
Hlavný prínos (Výhoda):

Liečba stredne silnej akútnej bolesti s výrazne nižším rizikom dychovej depresie oproti silným opioidom (napr. Fentanyl).

Hlavné riziko (Nevýhoda):

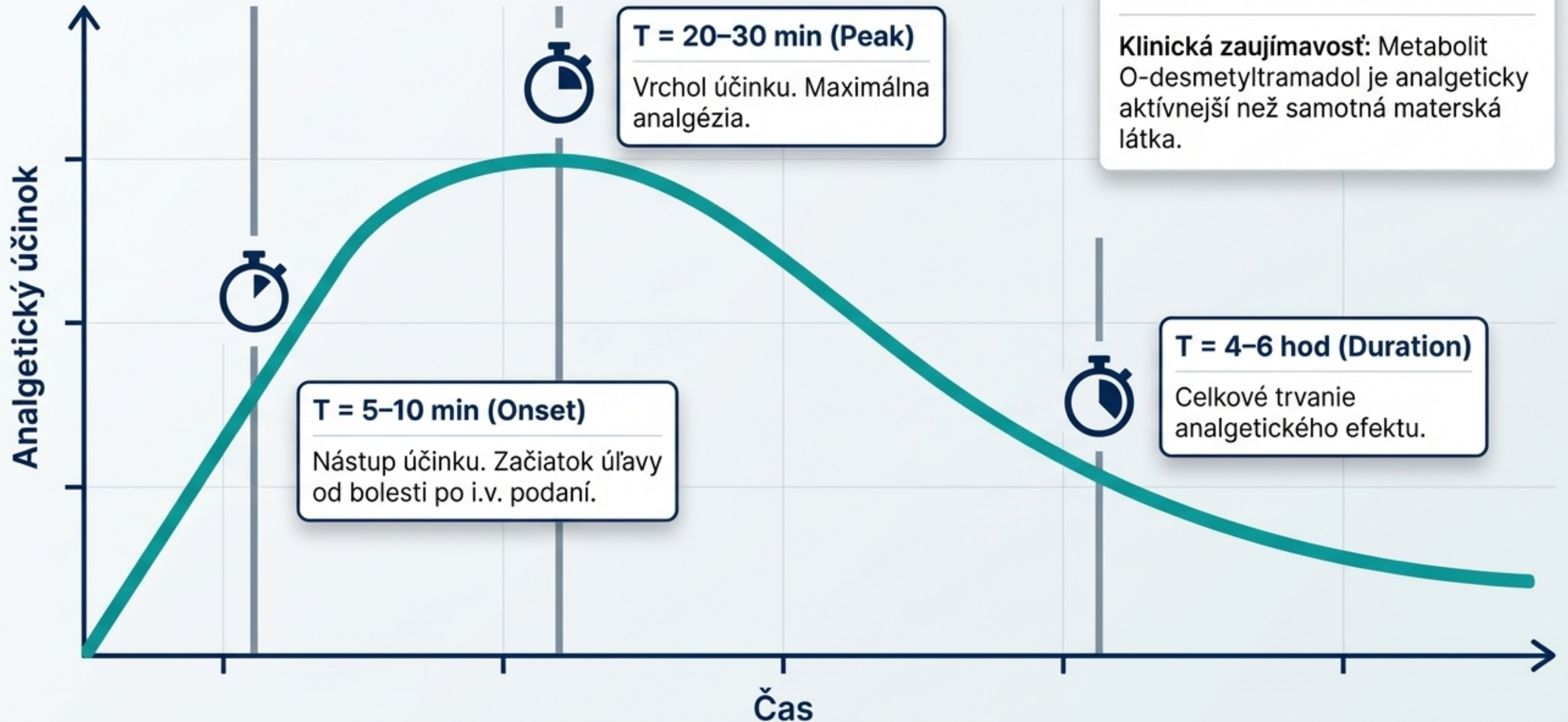
Vysoká incidencia nauzey a vracania pri rýchлом intravenóznom podaní.

Výsledok (Synergia): Obe zložky sa spájajú.

Synergia = silnejší analgetický efekt pri oveľa nižšej aktivácii opioidných receptorov.

Farmakokinetická Aktivačná Krivka

Hemodynamika a Indikácie v ZZS

- **Hemodynamická stabilita:** Terapeutické dávky nemenia obeh (TK a TF zostávajú stabilné).
- **Žiadny histamín:** Na rozdiel od morfínu nevyvoláva masívne uvoľňovanie histamínu = minimálne riziko primárnej hypotenzie.

Varovanie: Sekundárna hypotenzia môže nastať ako vazovagálna reakcia pri masívnom vracaní!

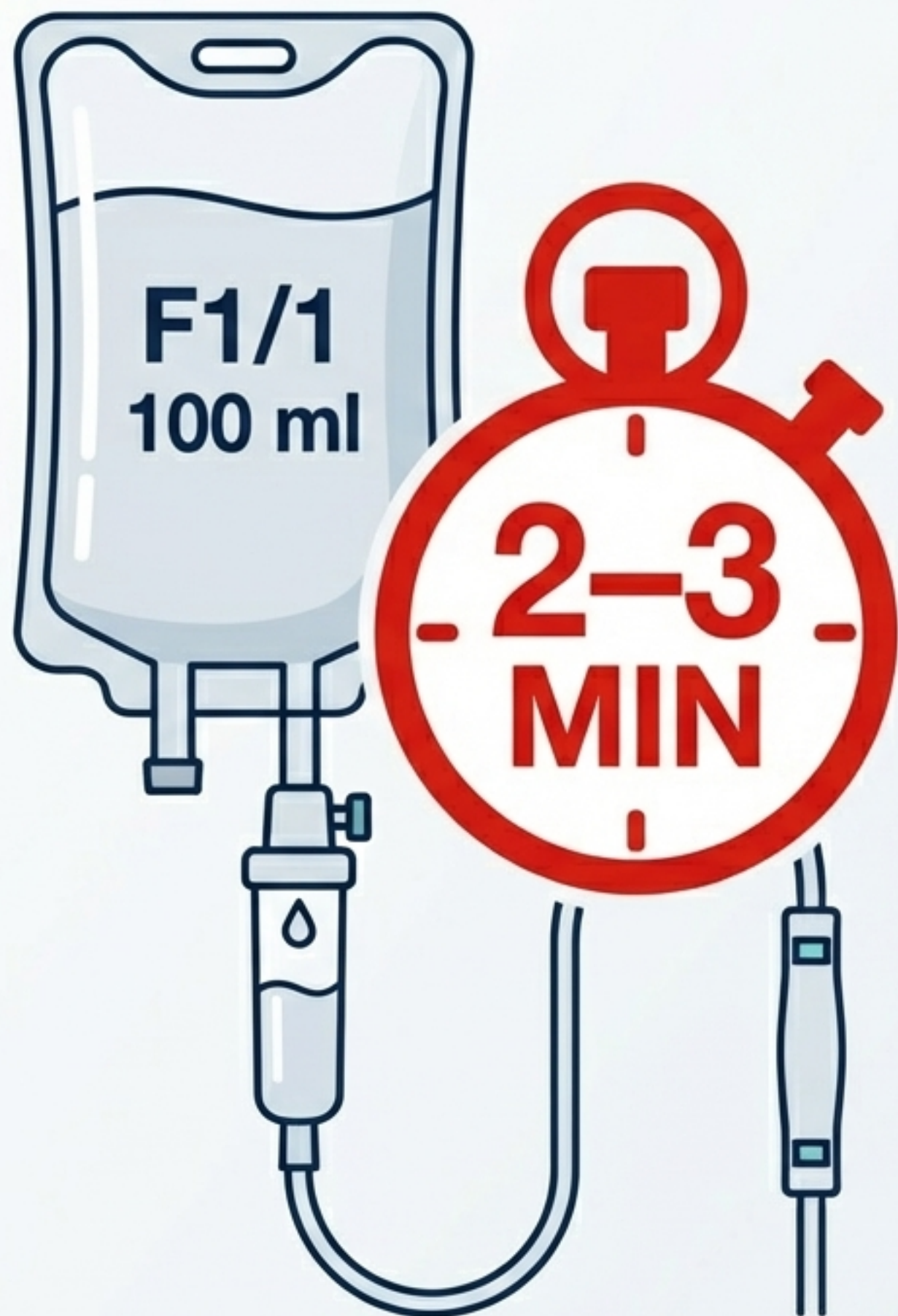
1. Stredne silná/silná akútna bolesť: Úrazy, izolované zlomeniny, akútne bolesti chrbtice.

2. Pooperačná bolesť: Typické pre sekundárne (medzinemocničné) transporty.

3. Tumorózna bolesť: Zvládanie akútneho prelomu bolesti v teréne.

DÁVKOVACÍ PROTOKOL (Dospelý):

50 – 100 mg i.v. (1–2 ml). Maximálna denná dávka: 400 mg/24h.

ZLATÉ PRAVIDLO ZZS

PODÁVAŤ EXTRÉMNE POMALY!

Tramadol sa musí podávať minimálne 2–3 minúty, ideálne natiiahnutý do krátkej 100 ml infúzie (F1/1).

Prečo? Rýchly i.v. bolus takmer okamžite vyvoláva masívne vracanie. Rýchlosť podania je priamo úmerná riziku nauzey.

Absolútne Kontraindikácie - NEPODÁVAŤ

Relatívne Kontraindikácie - ZVÁŽIŤ RIZIKO

- Akútna intoxikácia (alkohol, hypnotiká, iné opioidy).
- Súčasná liečba inhibítormi MAO (alebo ich užívanie v posledných 14 dňoch).
- Nekontrolovaná epilepsia.

- Poranenia hlavy so zvýšeným intrakraniálnym tlakom (môže maskovať neurologický status pacienta).
- Anamnéza kŕčov v minulosti.

Nežiaduce účinky

Gastrointestinálne: Nauzea a vracanie (až u 30% pacientov pri rýchlom podaní).

Neurologické: Závraty, ospalosť, potenie.

Respiračné: Dychová depresia je vzácna, ale možná pri predávkovaní.

Rovnica Synergie (Multimodálna analgézia) [ODPORÚČANÉ]

Tramadol + Paracetamol (alebo Novalgin) = Vysoko efektívna a bezpečná kombinácia na tlmenie bolesti v ZZS.

Rovnica Profylaxie [ŠTANDARD ZZS]

Tramadol + Antiemetikum (Degan / Ondansetron) = Zamedzenie nauzey (podať profylakticky pred alebo súčasne s Tramadolom).

Toxická a Tlmivá Rovnica [NEBEZPEČENSTVO]

Tramadol + Antidepresíva (SSRI/SNRI) = Extrémne riziko vzniku fatálneho sérotonínového syndrómu.

Tramadol + Benzodiazepíny = Nebezpečne zvýšený útlm CNS.

Chyba z praxe č. 1: Rýchly Bolus

Akcia:

Aplikácia 100 mg i.v. priamo zo striekačky počas 10 sekúnd.

Dôsledok:

Pacient "vráti" obed do sanitky skôr, než vôbec nastúpi analgézia. Vazovagálna hypotenzia.

Riešenie:

Krátka 100 ml infúzia a profylaxia antiemetikom.

Chyba z praxe č. 2: Podanie pri krčoch

Akcia:

Podanie analgézie pacientovi s aktívnou epilepsiou / anamnézou záchvatov.

Dôsledok:

Tramadol preukázateľne znižuje záchvatový prah a môže priamo vyvolať alebo zhoršiť krče.

Riešenie:

Pri krčoch zvoliť iný typ analgézie.

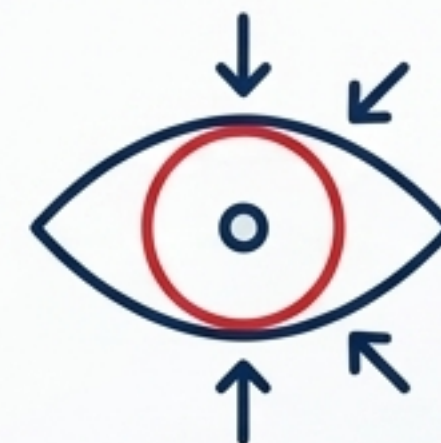
RED FLAGS (Varovné signály)

Náhla svalová rigidita a Hypertermia: Jasný alarm pre Sérotonínový syndróm. Okamžite pátrať po užívaní antidepresív.

Grand-mal krče: Dôsledok zníženého prahu. Riešenie: Zastaviť podávanie, nutné podať Diazepam na potlačenie záchvatu.

Mióza: Zúžené zrenice potvrdzujú opioidný účinok, no sú menej výrazné ako pri čistom morfíne.

ZÁCHRANNÝ PLÁN (Antidotum)

- **Naloxón:** Spoľahlivo zvráti opioidný efekt a dychovú depresiu.
- **Kritické upozornenie:** Naloxón neovplyvňuje monoamínernú zložku účinku a nemusí zastaviť krče vyvolané Tramadolom!

VÝJAZDOVÝ SCENÁR: Pád zo schodov

Inter

Vstupný status: 50 r. muž, podozrenie na zlomeninu predlaktia.
Bolesť VAS 7/10. Hemodynamicky stabilný, TK 140/85, pri vedomí.

Krok 1:
Zaistenie i.v. linky.

1

Krok 2:
Podať Degan 10 mg i.v.
(Skorá prevencia
nauzey z opioidov).

2

Krok 3:
Podať Tramal 100 mg
natiahnutý do 100 ml FR.
Pomalá kvapková infúzia.

3

Krok 4:
Imobilizácia končatiny
vákuovou dlahou
a transport.

4

Klinické zhodnotenie postupu:

Tramadol bezpečne udrží obehovú stabilitu pacienta. Zriedenie do infúzie a profylaktický Degan minimalizujú riziko vracania počas transportu v hrboľatom teréne.

ZHRNUTIE PRE PRAAX: 5 KLÚČOVÝCH PRAVIDIEL

1

Pomaly a s antiemetikom:

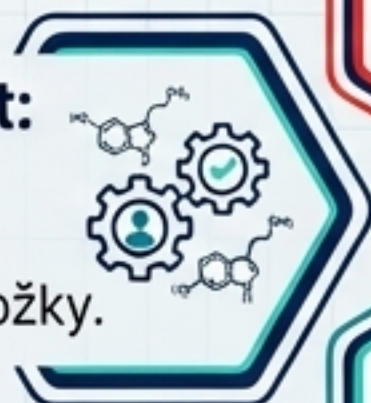
Zlaté pravidlo pre predchádzanie vracaniu v sanitke.

3

Unikátny duálny efekt:

Synergia opioidnej a monoamínergnej (serotonín/noradrenalín) zložky.

5

Extrémny pozor na interakcie:

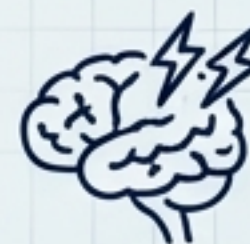
Absolútny zákaz kombinácie s MAOI a opatrnosť pri SSRI (Sérotonínový syndróm).

2

Pozor na epileptikov:

Liek znižuje prah pre kŕče, hrozí zhoršenie stavu.

4

Respiračne bezpečnejší:

Poskytuje analgéziu s výrazne nižším rizikom apnoe v porovnaní s Fentanylom.

